

Conferentie LWEO BE

16 mei 2024

Agenda

Welkom én voorstellen

Belangrijkste wijzigingen syllabus vwo 2027

Consequenties wijzigingen voor lesbrieven vwo

Wijzigingen syllabus havo 2025 en consequenties voor de lesbrieven

Ervaringen

Casus

Belangrijkste wijzigingen syllabus vwo 2027

voor leerlingen die komend schooljaar (2024-2025) in 4 vwo zitten

Algemeen:

van adviseren naar analyseren
van uitleggen naar onderbouwen
van noemen naar uitleggen of andersom

aanscherping van begrippen

Begrip lijkt geschrapt, maar komt ergens anders weer terug: vermogenstitels, beleggingsfonds, accountantsverklaring etc.

Belangrijkste wijzigingen syllabus vwo 2027

voor leerlingen die komend schooljaar (2024-2025) in 4 vwo zitten

1/10

Domein B1

Geschrapt: vrijwillig en verplicht sparen, call- en putopties

Toegevoegd: private lease, creditcard, BKR, hypotheekgever en hypotheeknemer, recht van hypotheek

De **toevoegingen** zijn gedaan in de huidige lesbrief 'Financiële levensloop' (2023-2024).
De **schrappingen** zijn verwerkt in de nieuwe lesbrief 'Financiële levensloop' (2024-2025).

Belangrijkste wijzigingen syllabus vwo 2027
voor leerlingen die komend schooljaar (2024-2025) in 4 vwo zitten

2/10

Domein B2

Geschrapd: causation, effectuation, registratie bij Belastingdienst (als oprichtingsverplichting)

Toegevoegd: marketingmix, marketingdoelstellingen

Voorbeeld: oprichtingsverplichtingen van een eenmanszaak noemen in plaats van uitleggen.

De *aanpassingen* zijn gedaan in de lesbrieven 'Marktverovering' en 'Bedrijf Starten' (2024-2025)

Belangrijkste wijzigingen syllabus vwo 2027
voor leerlingen die komend schooljaar (2024-2025) in 4 vwo zitten

3/10

Domein E2

Geschrapd: sponsoring, push- en pullstrategie, B2B-, B2C-, C2B- en C2C-marketing

Toegevoegd: marketingdoelstellingen, keuzes marketingbeleid evalueren, onderdelen 4C marketingmodel (customer solution, customer cost to satisfy, customer convenience to buy, communication), verschil tussen aanbodgerichte (4P) en vraaggerichte (4C) marketingmix uitleggen. De 4P's zijn gedetailleerd beschreven in de syllabus.

De *aanpassingen* zijn gedaan in de lesbrieven 'Marktverovering' (2024-2025).

Belangrijkste wijzigingen syllabus vwo 2027

4/10

voor leerlingen die komend schooljaar (2024-2025) in 4 vwo zitten

Domein B3

Geschrapd: surseance van betaling

Toegevoegd: raad van bestuur, raad van toezicht,
ondernemingsraad, medezeggenschapsraad

De **toevoegingen** zijn gedaan in de nieuwe druk 'Personeelsbeleid en Interne Organisatie' (2024-2025).

Belangrijkste wijzigingen syllabus vwo 2027

5/10

voor leerlingen die komend schooljaar (2024-2025) in 4 vwo zitten

Domein B4

Toegevoegd: MVO (duurzaamheid, sociale vraagstukken, 3P's)
True pricing/true cost accounting (winkelprijs/marktprijs,
externe kosten, maatschappelijke kosten en
opbrengsten)

Voorbeeld: Accountantsverklaring is verwijderd in dit domein, maar
komt logischerwijs terug in Domein G.

Een deel van de **toevoegingen** is gedaan in de nieuwe druk 'Personeelsbeleid en Interne Organisatie (2024-2025). True pricing komt naar verwachting in de lesbrief 'Het resultaat'.

Belangrijkste wijzigingen syllabus vwo 2027

6/10

voor leerlingen die komend schooljaar (2024-2025) in 4 vwo zitten

Domein C2

Toegevoegd: instroom-, doorstroom- en uitstroomfase (en bijbehorende begrippen, o.a. werving en selectie, promotie, taakrotatie, functioneren en beoordelen, ontslagrecht, outplacement, exitgesprekken)
 Gevolgen voor organisatie van o.a. beloningsvormen, bevoegdheden OR/MR, ontslagrecht en Arborecht, loonkosten per eenheid product berekenen

De **toevoegingen** zijn gedaan in de nieuwe druk 'Personeelsbeleid en Interne Organisatie (2024-2025).

Belangrijkste wijzigingen syllabus vwo 2027

7/10

voor leerlingen die komend schooljaar (2024-2025) in 4 vwo zitten

Domein D2

Geschrapt contante waarde (als koersbepalende factoren), disagio op obligaties, interbancaire interest, langlopende leaseverplichtingen, off-balance, financiering, hedgen, long en short posities, termijncontracten

Toegevoegd: crowdfunding, actualiteit (als koersbepalende factor), voor- en nadelen financieringsmogelijkheden, voorwaarden van vermogensverschaffers gespecificeerd (o.a. onderpand, rendementseis)

Schrappingen zijn nog niet gedaan (lesbrief niet in de 4^e klas). Alleen long- en short posities. Toevoegingen zijn deels al verwerkt of stonden al in de lesbrief (Financiering en Verslaggeving).

Belangrijkste wijzigingen syllabus vwo 2027

8/10

voor leerlingen die komend schooljaar (2024-2025) in 4 vwo zitten

Domein F1

Geschrapt: winst- en verliesrekening (als begrip), voorraad- en stroomgrootheden, KPI en KSF

Toegevoegd: verschil periodetoerekeningsstelsel en kasstelsel, resultatenrekening (vervanging begrip), btw verrekening (aangifte)
begrippen niet-financiële informatie (personeelsverloop, ziekteverzuim, imago, leveringsbetrouwbaarheid, dataveiligheid, werkgelegenheid, diversiteit en inclusie)

Een deel van de toevoegingen is gedaan in de nieuwe druk 'Personeelsbeleid en Interne Organisatie (2024-2025)'. De andere aanpassingen volgen in andere lesbrieven.

Belangrijkste wijzigingen syllabus vwo 2027

9/10

voor leerlingen die komend schooljaar (2024-2025) in 4 vwo zitten

Domein F2

Geschrapt: transfer pricing, voorraadwaardering (vvp, prijsverschil bij inkoop)

Toegevoegd: verschillen integrale kostprijs en variabele kostprijs uitleggen en berekenen

Deze aanpassingen zijn nog niet verwerkt. Dit zit namelijk in de lesbrieven 'Het resultaat'.

Belangrijkste wijzigingen syllabus vwo 2027
 voor leerlingen die komend schooljaar (2024-2025) in 4 vwo zitten

10/10

Domein G

Geschrapt: niet uit de balans blijkende verplichtingen en risico's, DuPont-schema

Toegevoegd: bij jaarverslag: jaarrekening, accountantsverslag, sociaal jaarverslag, duurzaamheidsjaarverslag, MVO jaarverslag, social accounting (verduurzaming, circulariteit, diversiteit en inclusie), kosten onderzoek en ontwikkeling (immateriële vaste activa), vermogen firmant (bij vof)

Deze aanpassingen zijn nog niet verwerkt. Dit zit namelijk in de lesbrieven 'Financiering en verslaggeving'.

Gevolgen van de gewijzigde syllabus voor de lesbrieven 1/3

- **Financiële Levensloop 2^e druk**
schrappingen o.a. opties, vrijwillig en verplicht sparen
- **Bedrijf Starten 4^e druk**
kleine wijzigingen o.a. oprichtingsverplichtingen, resultatenrekening
- **Personeelsbeleid en Interne Organisatie 3^e druk**
grote wijzigingen o.a. instroom-, doorstroom- en uitstroomfasen
- **Marktverovering 3^e druk**
grote wijzigingen o.a. B2B etc geschrapt, ondernemingsplan ingevoegd, marketingmix naast de 4P's ook de 4C's

Gevolgen van de gewijzigde syllabus voor de lesbrieven 2/3

- Onderneem-het-zelf is voor leerlingen die in 2027 examen doen een keuzelesbrief
CE-stof is opgenomen in Marktverovering 3^e druk
- Financiering van de bv en nv 1^e druk (vervanging Financiering en Verslaggeving)
*Deze kan komend schooljaar (2024/2025) gebruikt worden in vwo 5 en vwo 6.
Deze kan ook gebruikt worden in 2025/2026 in vwo 6.
Gebruik je de lesbrief in 2025 / 2026 in vwo 5 > dan de 2^e (vernieuwde) druk.*
- Het Jaarverslag 1^e druk (vervanging Financiering en Verslaggeving)
*Deze kan komend schooljaar (2024/2025) gebruikt worden in vwo 5 en vwo 6.
Deze kan ook gebruikt worden in 2025/2026 in vwo 6.
Gebruik je de lesbrief in 2025/2026 in vwo 5 > dan de 2^e (vernieuwde) druk.*

Gevolgen van de gewijzigde syllabus voor de lesbrieven 3/3

- Het Resultaat 3^e druk
*Deze kan gebruikt worden in 2024/2025 in vwo 5 en vwo 6.
Deze kan ook gebruikt worden in 2025/2026 in vwo 6.
Gebruik je de lesbrief in 2025/2026 in vwo 5 > dan de (vernieuwde) 4^e druk.*
- Geen gevolgen voor SE- en keuzelesbrieven Investeren, Circulair Ondernemen, Bedrijfseconomie@home, Boekhoudmodule en Het Rekenwonder.

Voor een overzicht van welke druk te gebruiken voor elk examenjaar, zie deze [link](#)

De drukken voor de havo-leerlingen

Zie het schema, bereikbaar via deze [link](#).

Twee opmerkingen hierbij:

1. Verplichte CE-stof **Onderneem-het-zelf** is verwerkt in **Marktverovering** havo 3^e druk. **Onderneem-het-zelf** kan ingezet worden als keuzeonderwerp of praktische opdracht.
2. Twee volledig vernieuwde lesbrieven voor komend schooljaar (2024-2025) die gebruikt kunnen worden in 5 havo:
 - Financiering en verslaggeving havo 4^e druk (*volledig herschreven*)
 - Het Resultaat havo 4^e druk (*aangepast aan syllabus 2025*)

Belangrijkste wijzigingen syllabus havo 2025

1/4

voor leerlingen die schooljaar 2023-2024 in 4 havo zitten

Domein B1 – **geschrapd:** **vrijwillig en verplicht sparen***
toegevoegd: **private lease**

Domein B2 – **geschrapd:** **SWOT-analyse**

Domein B3 – **geschrapd:** **surseance van betaling**
toegevoegd: **raad van toezicht, medezeggenschapsraad**

Domein B4 – **toegevoegd:** **MVO (milieu, sociale vraagstukken, 3 P's)**

* > De verschillende vrijwillige spaarvormen als vrij opneembaar en niet vrij opneembaar noemen.

Belangrijkste wijzigingen syllabus havo 2025
voor leerlingen die schooljaar 2023-2024 starten in 4 havo

2/4

Domein C2 – geschrapt: human capital, Arbo, vakbond

toegevoegd: werven en selecteren, freelance en overeenkomst van opdracht, ontslaggronden en transitievergoeding

Domein D2 – geschrapt: maatschappelijk en geplaatst aandelenkapitaal, nominale en intrinsieke waarde, agio

toegevoegd: crowdfunding, voor- en nadelen financieringsmogelijkheden, voorwaarden

Belangrijkste wijzigingen syllabus havo 2025
voor leerlingen die schooljaar 2023-2024 starten in 4 havo

3/4

Domein E – geschrapt: sponsoring, push- en pullstrategie, B2B, B2C, C2C en C2B

toegevoegd: marketingdoelstellingen, marketinginstrumenten zijn in meer detail uitgewerkt

Domein F1 – geschrapt: KSF en KPI

Belangrijkste wijzigingen syllabus havo 2025
voor leerlingen die schooljaar 2023-2024 starten in 4 havo

4/4

Domein F2 – geschrapd: ondernemersloon, gewaardeerd loon, gedeerde interest, financiële kosten/opbrengsten, begrote en gerealiseerde resultaten berekenen

toegevoegd: break-evenanalyse grafisch

Domein G – geschrapd: niet uit de balans blijkende verplichtingen en risico's, resultaat per aandeel, cashflow per aandeel, immateriële en financiële vaste activa, effecten

toegevoegd: stakeholders

Tips / voorkeuren

Casus

Vragen, opmerkingen?

... opmerkingen of tips over zaken die nog niet voorbij zijn gekomen ...

Voor tips, opmerkingen of vragen:
postbus@lweo.nl